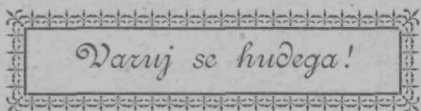

greh, ga koj satan zgrabi in trešči v strašno brezno, kjer obupno zarujeve: »V peklu — na veke!«

Najbolj pa nas to skrbi, ker nihče ne more v tej šoli naprej vedeti ali preračuniti, kdaj bode prišel »na vrsto«. Tudi jaz sam ne vem, kdaj pride zame preskušnja.

Nazadnje pa, ko se bode tudi ta šola podrla, — bode Gospod — to je sam rekel — še enkrat prišel in bode vse ljudi vseh krajev in vseh časov skupaj sklical k splošnji preskušnji, ki se bode imenovala: poslednja sodba, ker potem ne bode nobene preskušnje več, marveč samo plačilo in kazen, — nebesa pa pekel — vekomaj!

Zato vas prosim: bodite dobri in pridni, da bode naša šola zdaj res, kakor sem jej ime dal, — šola rajske nedolžnosti in preskušnja srečna in sijajna. Z besedami sv. pisma vas povabim: »Pridite, otroci, poslušajte me; strah Gospodov vas bom učil!« (Ps. 33, 12.) Da se boste pa bolj uspešno bogaboječnosti učili, vam bom razkazoval, kako so se vedli najpridniši učenci strahu božjega, ko so bili še na zemlji — svetniki in svetnice!

§ 1. Greh največje zló.

Rajsko lepa je bila vaša duša takrat, ko so vas od sv. krsta prinesli. Bolj čista je bila kakor srebrno bela studenčnica, ki izpod skale izvira; bolj je bila bela kakor novo zapadli sneg; bolj je bila lepa kakor lilija, ki je ravno kar razvila svoja snežno bela peresca; bolj milobna je bila, kakor nedolžno belo jagnjiče. Pa kaj bi na zemlji iskal primer? Tako je bila čista in lepa, da so se je angelji veselili in da je trojedini Bog sam imel dopadenje nad njo. Lepota in sreča v krstu očiščene duše je tako velika, da je nihče ne more dostojno opisati; le za eno besedo vem, ki nam to rajsko lepoto vsaj toliko razodene, kolikor je mogoče tù na zemlji

razumeti. Ta beseda se sme imenovati materna beseda, ker jo je naša mati sv. katoliška cerkev izumila in jo vselej takrat izreče, kadar hoče naznaniti srečo človeka, ki je v posvečujoči milosti božji. Ta prelepa in tolikanj pomenljiva beseda se glasi: otrok Božji!

Če bi vam noč in dan razlagal, bi vam ne mogel dovelj jasno razložiti, koliko ima ta beseda v sebi; in ko bi angelj iz nebes prišel in bi mesto mene govoril, bi vam tudi ne mogel vsega dopovedati. Pomislite le to-le: V koliko čast in srečo bi si vsaki izmed vas štel, ko bi bil kraljev ali celó cesarjev otrok! Pa kaj so vsi poglavarji in vladarji vsega sveta in vseh časov, če se primerjajo neskončno svetemu vsemogočnemu Bogu?! Kolika čast! Ta čast — otrok Božji biti — se ne dá primerjati nobeni drugi časti.

Pa tudi kolika sreča! Kakor imajo zemeljski otroci pravico do premoženja starišev (po njihovi smrti), enako ima otrok Božji pravico do vsega neizmerne bogastva svojega nebeškega Očeta. Tisti trenutek, ko ga je očistila in posvetila krstna voda, mu je bil pripravljen rajski sedež — zlati tron v nebeškem kraljestvu, mu je bila pripravljena prekrasna krona nebeška, — zlati ključ nebeškega kraljestva mu je izročila v detinske roke njegova premila mati — sveta cerkev.

Glejte, to je bila lepota, to je bila sreča vaša po sv. krstu. Ko bi bili v tisti detinski dôbi umrli, v taki angeljski čistosti in nedolžnosti, bi že sedaj sedeli na rajskem tronu in kraljevali v hiši nebeškega Očeta z nemmenljivo krono na svoji angeljski glavici.

Te nebeške pravice vam nihče ni v stanu odvzeti, — nihče v nebesih, nihče na zemlji, nihče pod zemljo: le en ropar je, ki vam more odnesti ta rajski zaklad, — ime mu je greh.

Nobene druge tako grozovite besede nima naš premili slovenski jezik, kakor je prestrašna beseda — greh; nobene tako občutljive nesreče ni v naši solzni dolini, kakor je greh; nobena tako huda škoda nas ne more zadeti od zibeli do groba, kakor bi bila škoda ta, če pademo v greh, bodisi tudi najmanjši prostovoljni greh. Kolika pa še le je nesreča, če kdo stori velik — smrtni greh!

Le en sami smrtni greh naj pride v čisto, nedolžno srce, in škoda je strašna — neizmerna! Vse je zgubljeno: rajska lepota čiste duše zgine; angelj varuh se žalostno proč obrne; nebeški Oče noče tacega grešnika — če tudi je še majhen — nič več za svojega otroka spoznati; tedaj je tudi zapravljen prekrasna krona, zapravljen zlati prestol v nebesih! — Pa ne le vsa rajska sreča je po grehu zgubljena, marveč greh je nakopal grešniku tudi najhujših kazni že v tem življenju, posebno pa v večnosti. Tak greh je rajsko čiste angelje iz nebes v pekel pahnili; tak greh je Adama in Evo z ognjenim mečem iz raja izpodil; tak greh je ves svet z vodo preplaval; tak greh je Sodomo in Gomoro z žvepljenim ognjem vpepelil; tak greh ljudem veselje in srečo podira; tak greh pekel z nesrečnimi polni!

In če še pristavim, da je zavoljo greha sam božji Sin Jezus Kristus tri in trideset let prebritkega pomanjkanja in trpljenja prestal in poslednjič v nepopisljivo hudih bolečinah umrl na križu, upam, da boste tudi vi sprevideli, kolika nesreča je greh.

Toda, preljubi otroci! kaj pravim: »sprevideli!« O ne, nikdar ne boste dovelj razumeli, kolika hudobija je greh! Vso prestrašno globočino grešne hudobnosti vidi le Božje oko; še angelji in svetniki je ne spregledajo. Da, ko bi vse stvari na zemlji, pod zemljo in nad zemljo, — kamenje, rastlinje, živalstvo in zvezd neštete vrste — znale vpiti in z nami jokati, bi vendar greha ne mogle dovelj objokovati in obžalovati!!

Pa o tem tukaj ne govorim. Želim le, da bi vsaj toliko razumeli zlobnost greha, kolikor je ubogemu človeku mogoče. — Kaj pa storimo, če hočemo kako zemeljsko reč natančneje videti in spoznati? Svoje oko — kakor pravimo — oborožimo s povekševalnim steklom in potem se nam reč po večstokrat večja vidi ter zdaj na njej lahko vidimo premnoge lastnosti, katerih poprej s prostim očesom nismo mogli zapaziti. — Povekševalno steklo, s katerim se dokaj natanko vidi prestrašna gnusoba vsakega, tudi najmanjšega greha, je pa: ljubezen do Boga! — In ravno zato, ker so svetniki Boga nad vse ljubili, so se greha tako zelo bali — vsacega greha, — tudi sence greha! In koliko kesanja in žalovanja in koliko

solz je bilo potlej, če se je kateri res kaj pregrešil. Izgledov imamo brez števila. Le poskušajte Boga tako ljubiti, kakor so ga sveti otroci ljubili, potlej ne boste potrebovali nobenega kateheta, da bi vam še razlagal, kolika nesreča je greh. Sami boste spoznali in čutili.

Kraljica Blanka in njen sin sv. Ludovik.

Francoskemu kralju sv. Ludoviku oče umrje, ko je bil še-le tri leta star. Pobožna udova kraljica Blanka pa si vse prizadene, da bi sinka, prihodnega kralja, v nedolžnosti ohranila. Vedno ga uči, da je posvečujoča milost Božja najdražji zaklad, greh pa največje hudo na svetu. Nekikrat ga vzame spet v naročje, ga podučuje in z vso materno milobo pa resnobo pristavi besede: »Sinek moj, gotovo te ljubim, — tako prisrčno ljubim, kakor le mati more ljubiti; pa rajše bi te videla mrtvega pri svojih nogah, kakor da bi kdaj storil smrtni greh!« Pri drugi priliki pa mu reče: »Raje bi videla, da bi bil ob kraljevi prestol in ob življenje, kakor da bi morala slišati, da si Boga le enkrat s smrtnim grehom razžalil!« Takí materni nauki sežejo blagemu otroku tako globoko v srce, da svoje žive dni nobenega smrtnega greha ne stori in svojo krstno nedolžnost neomadežano ohrani.

Ker je bil pa sveti deček sam tako bogaboječ, skušal je tak strah Božji tudi pri drugih vzbujati. — Nekega dne se gre s tovarišem sprehajat. Na sprehodu srečata bolnika gobovega. Ludovik vpraša svojega spremljevalca, bi li raje dobil tako ostudno bolezen, ali bi raje smrtni greh storil? Brez daljšega pomislika pravi lahkomisljeni tovariš: »Raje sto grehov na duši, kakor gobovo bolezen na telesu.« Ludovik ostrmi in ves preplašen in nevoljen reče: »Kaj, ti zares ne veš, kaj je to, brez milosti Božje živeti? Enega samega smrtnega greha se je treba bolj bati, kakor vseh nadlog na svetu!«

Sv. Stanislav.

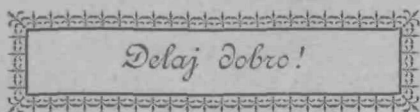
Še čisto majhen je bil ta angeljski mladenček, in vendar je imel tolik stud do vsakega greha, da so ga

začele smrtne težave obhajati, če je tudi pri kom družem zapazil, da Boga žali.

Če se je primerilo, da je kateri izmed tujih gostov pri mizi kaj grešnega spregovoril, je Stanislavek koj barvo spremenil, glavo in oči pobesil, in če ni grešno govorjenje naglo prenehalo, je glavo povzdignil, kviško pogledal in nekaj trenutkov imel nepremakneno uprte oči proti nebu; potlej pa je omedlel in s stola padel, če mu niso hitro na pomoč prišli. Nekaj časa ni nič vedel, kaj se okrog njega godi. Tako se je zgodilo angeljskemu otroku vselej, kadar se ni vpričo njega dovolj spodobno govorilo. Zato so oče prosili, naj se vpričo njega vsi varujejo, sicer bi morebiti žalosti in straha še umrl.

Sv. Alojzij.

Znano vam je, da je sv. Alojzij v svoji detinski dôbi le dva mala greha storil in vendar mu je pri vesoljni spovedi, ki jo je hotel v Florenci opraviti, tolika žalost pretresala nedolžno srce, da je v omedlevico padel pred spovednikom. In ko ga odgojitelj opominja, naj ne bo tako občutljiv in malosrčen, mu odgovori: »Oh, predragi prijatelj, Bog je tako dober, jaz pa sem ga tako hudo žalil!« — Imel se je za največjega grešnika in tekle so mu obilne solze. Pristrčno prosi Boga, naj mu dá toliko moči, da bode mogel spoved opraviti. Bog ga usliši in Alojzij opravi tako dobro spoved, da mu je bila še pozneje velika tolažba, kadar se je spomnil nanjo.

§ 1. Dobri namen.

Vse, kar človek misli, želi, govori in v dejanji izvršuje, se imenuje njegovo „delo“. Pred Bogom, ki v srce vidi, so toraj tudi misli in želje že toliko, kakor dejanje. Še več: pri Bogu še le misli in želje dajo vsakemu delu pravo ceno. Najboljša dela namreč mu ne morejo dopasti, ako niso njemu namenjena, ampak